

Rektor

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar om Landsbygdskommitténs slutbetänkande, SOU 2017:1

(ert dnr N2017/00222/HL)

Ärendet

Karolinska Institutet har anmodats att lämna yttrande över den Parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd, SOU 2017:1. Bifogat yttrande har tagits fram inom universitetsförvaltningen. Prof. Annika Östman Wernersson, dekan för utbildning, har deltagit i beredningen av ärendet.

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av vikarierande rektor Karin Dahlman-Wright efter föredragning av Erik Forsse.

Karin Dahlman-Wright

Erik Forsse

Bilaga

Yttrande över den parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande (SOU 2017:1). Utredningen lämnar 75 förslag på åtgärder för en mer sammanhållen politik för Sveriges landsbygder. KI begränsar sina synpunkter till förslag som avser högskolesektorn.

Förslag om uppdrag till högskolorna att öka tillgänglighet

Högre utbildning är en förutsättning för samhällsutvecklingen. Målsättning att utbildningssystemet ska säkerställa kompetensförsörjning och tillgängligheten till högre utbildning i hela landet är nödvändig. Denna målsättning uttrycks också i högskolelagens skrivning om att lärosätena ska främja och bredda rekryteringen till högre utbildning. Landets lärosäten arbetar aktivt med breddad rekrytering och att tillgängliggöra högre utbildning, bland annat genom att utveckla formerna för distansutbildning. KI anser att befintlig styrning genom bland annat högskolelagen är ändamålsenlig och tillräcklig. Det föreslagna uppdraget om att öka tillgängligheten till högre utbildning är därför onödigt.

Kommitténs bedömning att kompetensförsörjning i landsbygderna endast kan lösas genom en ökad decentralisering och inrättande av fler fysiska utbildningsplatser är förlegad. Utvecklingen inom högre utbildning går i stället mot en ökad digitalisering. Distansutbildning, som delar av eller hela utbildningsprogram, inom ramen för det befintliga utbildningssystemet är en bättre metod för att tillgängliggöra högre utbildning. För KI:s del utgör distansutbildning ca 10 procent av det totala utbildningsutbudet och en fjärdedel av de fristående kurserna.

Förslaget om att inrätta utbildningscentra för högre utbildning, för att möta landsbygdernas behov av högre utbildning i närområdet, försvårar dessutom utbildningens forskningsanknytning. Enligt högskolelagen är högskolans första uppgift "... utbildning som vilar på vetenskaplig grund eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet ...". Enligt högskolelagen ska verksamheten bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Kommunala utbildningscentra riskerar att skapa en otydlighet i utbildningssystemet och att försvaga utbildningens forskningsanknytning.

Förslag om ökad matchning mellan utbildningsutbud och efterfrågan

KI håller inte med om bedömningen att problemet med otillräckligt kvalificerad arbetskraft på landsbygden är en konsekvens av högskolornas autonomi att själva besluta om sitt utbildningsutbud och sin verksamhet. Lärosätenas självständighet är en förutsättning för en hög kvalitet inom utbildningen och tillit i regeringens styrning bidrar till goda planeringsförutsättningar. KI avvisar därför kommitténs förslag om att införa indikatorer inom resursfördelningssystemet för att göra utbildningarna mer relevanta för de lokala arbetsmarknaderna. För övrigt bör man avvakta resultatet av den av regeringen aviserade utredningen med uppdrag att lämna förslag till ett nytt system för styrning och resurstilldelning.